

Hodnocení uplynulého řepařského roku a kampaně 2025/2026

YEAR IN REVIEW: BEET GROWING AND SUGAR CAMPAIGN 2025/2026

Cukrovar České Meziříčí a Dobrovice – Tereos TTD

Z agronomického pohledu měl rok 2025 v Čechách velmi příznivý průběh. Setí proběhlo v krátkém časovém úseku, porosty vzházely přibližně o dva týdny dříve oproti pětiletému průměru a včas došlo k jejich zapojení. Přestože srážky zůstaly pod úrovní třicetiletého normálu, výnosový potenciál byl hodnocen jako velmi dobrý. Průběh počasí vedl k mírnějšímu rozvoji cercosporiózy během léta, avšak vyšší srážky na začátku září způsobily její pozdější nástup a v některých lokalitách byl ve druhé polovině září a v říjnu výskyt choroby v porostech výrazný. Projevily se rozdíly v odolnosti odrůd, přičemž infekci v některých případech podlehly i odrůdy s deklarovanou tolerancí. Vzhledem k blížícímu se konci vegetace však tato pozdní infekce neměla zásadní vliv na výnos ani jakost.

V září byl místy zaznamenán také zvýšený výskyt housenek s výraznějším poškozením chrástu a objevil se i slabší výskyt padlí a rzi řepné. Ani tyto faktory však výnos významně neovlivnily. Pro další sezony je důležitým poznatkem, že ošetření i odrůd odolných k cercosporióze alespoň jednou fungicidem je vhodné nejen pro omezení choroby, ale také pro snížení infekčního tlaku v následujících letech.

Kampaň 2025/2026 byla v cukrovaru Dobrovice zahájena 17. září, cukrovar České Meziříčí začal zpracovávat řepu 23. září. Od počátku jsme evidovali výrazný nárůst hmotnosti kořene, avšak s nižší cukernatostí. Ta sice postupně vzrostla nad průměrných 17 %, jednotlivé dodávky se však pohybovaly v širokém rozpětí 14,5–18,5 %. Situaci zkomplikovalo deštivé počasí od druhé třetiny listopadu, na konci tohoto měsíce pak přišlo i sněžení a silné mrazy. Déšť, bahno, mráz – tak by se dala charakterizovat druhá polovina kampaně.

Cukrová řepa sklizená v tomto období vykazovala vysoký podíl zahlinění a při nakládce byla často nutná součinnost pěstitelů, například zajištění cisterny s vodou. Takto sklizená cukrovka byla přednostně odvážena ke zpracování, zatímco řepa sklizená za příznivých podmínek na přelomu října a listopadu byla zakryta, dobře zakonzervována a zpracována až v lednu s minimálními ztrátami ztráty kvality. Opět se potvrdilo, že včas sklizená a správně uskladněná cukrovka si i po několika týdnech uchovává velmi dobré parametry. Později sklizená řepa byla často namrzlá, s horší jakostí, srážkami přesahujícími 20 % a cukernatostí výrazně pod 16 %. V obou cukrovarech dohlíželi kontroloři Svazu pěstitelů cukrovky Čech na podmínky výkupu. Celkem 119 ha, zejména na těžších půdách, zůstalo do pozdního ledna

Obr. 1. Návoz suroviny do cukrovaru

Obr. 2. Zapálení dobrovické vápenky

Obr. 3. Kontrola výkupu SPC Čech

Tab. 1. Kampaňová statistika společnosti Tereos TTD, a. s.

Parametr	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Plocha cukrové řepy ke sklizni (tis. ha)	39,0	38,2	37,1	39,9	35,1
Průměrná cukernatost za kampaň (%)	18,54	17,02	17,41	16,03	16,86
Průměrné srážky na nečistoty* (%)	9,2	11,4	11,3	12,9	14,6
Vykoupeno řepy stand. jakosti (mil. t _{16%})	3,14	2,95	2,71	3,07	2,91
Smluvní množství řepy stand. jakosti (t _{16%})	2,92	2,85	2,77	2,94	2,79
Výnos nakoupené cukrové řepy (t·ha ⁻¹)	67,10	71,82	65,70	77,10	77,78
Výnos nakoup. řepy stand. jakosti (t _{16%} ·ha ⁻¹)	80,2	77,4	72,8	77,4	82,9
Prům. výnos polarizačního cukru (t·ha ⁻¹)	12,44	12,22	11,44	12,36	13,11
Délka kampaně (d)	132,5	143,5	130,5	147	135
Průměrná dopravní vzdálenost (km)	65,4	64,5	64,1	66,4	65,1
Celková výroba bílého cukru (tis. t)	348	346	352	372	353

* 2021/22 až 2023/24 bez paušálu, 2024/25 a 2025/26 včetně paušálu na seřez.

nesklizeno s reálným rizikem ztrát. Řepa sklizená za nepříznivých podmínek navíc kvůli vysokému obsahu hlíny většinou nebyla zakrývána, protože efekt zakrytí by byl minimální.

Silné mrazy, někdy až -24 °C, kladly vysoké nároky nejen na techniku a obsluhu, ale i na plynulý chod cukrovarů. Zmrzlé shluky řepy s hlínou musely být při nakládce uvolňovány pomocí těžké techniky. Problémem se ukázaly také nesprávně připravené skládky řepy, kde jsou stále značné rezervy. Každý pěstitel by proto měl dbát pokynů vydávaných před kampaní a důsledně kontrolovat přípravu řepných skládek. Krátké oteplení mezi 16. a 19. lednem nakonec umožnilo sklídit i zbytek ploch.

Celkem bylo vykoupeno 2,91 mil. t řepy standardní kvality při 16% cukernatosti. Průměrná cukernatost dosáhla 16,86 % a průměrné celkové srážky činily vysokých 14,64 %. Průměrný výnos nakoupené cukrovky činil 77,8 t·ha⁻¹ (tel quel), respektive

82,9 t·ha⁻¹ při přepočtu na standard 16% cukernatosti. Kampaň trvala 135 dnů, průměrná dopravní vzdálenost dosáhla 65 km a celková výroba bílého cukru se vyšplhala na 353 tis. t.

Průběh kampaně sice nebyl ideální, konečné výsledky jsou však velmi dobré – především díky vysokému výnosu kořene, méně již díky cukernatosti, která zůstala z dlouhodobého pohledu podprůměrná. Studené počasí od konce listopadu až do závěru kampaně navíc pomohlo udržet kvalitu cukrové řepy na zpracovatelné úrovni.

V Českém Meziříčí byla v první polovině kampaně kvalita řepy dobrá a nebyly žádné výraznější technologické obtíže. Jediné závažnější problémy způsobily výpadky nové plynové kotelny způsobené znečištěným zemním plynem. Po zhruba třech týdnech se plynové potrubí vyčistilo a po zbytek kampaně fungovala kotelná bez problémů. Od začátku listopadu se začalo

Obr. 4. Stav řepy v prosinci 2025 – zleva: materiál na polní ukládce, situace při nakládce řepy, materiál v cukrovaru ke zpracování

Obr. 5. Z mrazových dnů v cukrovaru koncem ledna 2026

Obr. 6. Nová plynová kotelna v Českém Meziříčí

zvyšovat množství minerálních příměsí, počasí se bohužel podepsalo na kvalitě řepy ve zbytku kampaně. Už před vánočními svátky se začaly projevovat problémy s kvalitou řepy, které se postupně prohlubovaly. Později byly obtíže s filtrací (zvýšená tvrdost a barva šťáv). Období mrazů v lednu způsobilo další zhoršení kvality řepy a mnoho problému při praní řepy a práci ne venkovních pracovištích. Nicméně až do konce kampaně jsme udrželi kvalitu cukru na požadované úrovni.

V cukrovaru Dobrovice začala kampaň nejprve bez lihovaru, ten se z připojil na začátku října. První polovina kampaně byla po technologické stránce velmi plynulá, průběh ovlivnilo pouze několik větších strojních závad. Během listopadu se velmi zhoršila kvalita zpracovávané suroviny, ta byla náchylná k mikrobiální kontaminaci. Získávané šťávy měly zvýšené barvy, tvrdosti a nižší čistotu, což omezovalo zpracovatelskou kapacitu a také negativně ovlivňovalo spotřebu paliva. Fenomén zahlinění, nezakryté, zmrzlé a rozmrzlé řepy nás pak provázal až do konce kampaně začátkem února. Zhoršení kvality zpracovávané řepy se významně projevilo v poklesu výtěžnosti výroby krystalického cukru, poklesu kvality cukru a nárůstu energetických spotřeb pro zpracování a výrobu.

Přestože kvůli nepříznivé situaci na trhu s cukrem došlo v rajonu Tereos TTD meziročně k poklesu ploch o více než 10 %, vysoké výnosy řepy pomohly řadě pěstitelů kompenzovat nízké ceny. Průměrný výnos polarizačního cukru ve výši 13,1 t·ha⁻¹ představuje historický rekord. Více než 370 pěstitelů z 630 překonalo hranici výnosu 80 t·ha⁻¹ řepy standardní kvality při 16% cukernatosti a 204 pěstitelů dokonce dosáhlo špičkového výnosu řepy nad 90 t·ha⁻¹. Průměrný výnos pěstitelů v Českém Meziříčí činil téměř 85 t·ha⁻¹, v Dobrovici bezmála 82 t·ha⁻¹. Všem náleží uznání za dosažené výsledky.

Nicméně obor čelí v současné době opět mnoha významným výzvám. Pokračují omezování přípravků na ochranu rostlin a hledání nových metod ochrany cukrové řepy se jeví jako nezbytné. Za tím účelem financujeme spolu s pěstiteli pokusy, ve kterých testujeme a hledáme odpovědi na tyto restriktce, nezávisle testujeme nové přípravky a odrůdy, snažíme se hledat nová řešení. Situace na trhu s cukrem a lihem zůstává komplikovaná. Globální nabídka, stagnující poptávka a vysoké evropské výnosy zvyšují tlak na ceny. Evropské cukrovarnictví prochází náročnou zkouškou – nově je dokladem únorové oznámení o uzavření cukrovaru v Trenčianské Teplé na Slovensku. Berme to však jako výzvu. Musíme pokračovat v inovacích, osvojovat si nové technologie a zvyšovat profesní úroveň. Modernizace výroby musí jít ruku v ruce s ochotou učit se a hledat efektivnější postupy. Špičkové výnosy mnoha pěstitelů ukazují potenciál. Pěstitelům nabízíme zvýhodněné tříleté smlouvy na roky 2026–2028, které představují příležitost, jak v této složité době posílit stabilitu a předvídatelnost smluvních vztahů. Ambicí společnosti zůstává modernizovat výrobu, udržet její rozsah a být spolehlivým partnerem pro dodavatele i zákazníky. Historie navíc ukazuje, že i náročná období střídá růst – klíčové je současnou situaci ustát. Pokud se nám podaří překonat aktuální tržní výzvy, máme dobré předpoklady k tomu, aby se vývoj opět ubíral příznivým směrem.

Karel Chalupný a Libor Gracl, Tereos TTD, a. s.

Cukrovar Opava – Moravskoslezské cukrovary

Pro region cukrovaru Opava byl ročník 2025 z agronomického hlediska velmi úspěšný a již pátým v řadě, kdy výnos řepy standardní kvality (s cukernatostí 16 %) překročil $75 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$, a to velice výrazně. Ale podívejme se na minulý ročník postupně.

Z hlediska průběhu počasí byl uplynulý ročník poměrně příznivý. Zaznamenali jsme sice deficit srážek na úrovni 35 mm (deficitní byl především duben a srpen), naproti tomu však byla roční teplota vyšší o $1,1 \text{ }^\circ\text{C}$ a suma slunečního svitu větší o 130 hodin, než jsou normály. I tyto dva faktory se podílely na dobrém výnosu i kvalitě cukrové řepy.

Setí bylo zahájeno 19. března a do konce měsíce bylo zaseto 89 % z celkové výměry cukrové řepy, doseto bylo 5. dubna 2025. To byl dobrý základ směrem ke konečnému výnosu. Počet řepných rostlin na vzešlých pozemcích činil 100–105 tis. jedinců na hektar. Na některých pozemcích bylo nutné znovu osít plochy s celkovou výměrou 250 ha, a to z důvodu vzniku půdního škraloupu. Zvládnout přesevy se podařilo velmi brzy a 20. dubna jsme měli opětovně zasetou plnou výměru.

Na základě naměřeného výnosu v 1. předkampaňovém vzorkování 30. srpna byl stanoven odhad konečného výnosu na úrovni $82 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$ s cukernatostí 16,5 %. Jednalo by se tak o zdaleka historicky nejvyšší výnos v regionu Opavy. V důsledku suchého srpna však tyto předpoklady padly, i tak se očekával relativně vysoký výnos na úrovni $75 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$ (tel quel). Z tohoto důvodu byla kampaň zahájena brzy, a to 3. září 2025. Počáteční výnosy byly sice zklamáním, ale nadnormální srážky v září způsobily dobrý další nárůst bulev v září a především v říjnu, a to ve výši $10\text{--}11 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$. Na sklizených pozemcích v říjnu již bylo dosahováno výnosu $70\text{--}80 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$ o průměrné cukernatosti 16,5 %. Předpoklad před kampaní byl tak naplňován. Nakonec bylo dosaženo konečného průměrného výnosu řepy $79,59 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$ standardní (16%) řepy, což je historicky druhý nejvyšší výnos pro region Opava po roce 2021.

K tomuto velmi dobrému výsledku přispěla řada aspektů, zmíníme jen některé. Především to byly výnosy pěstitelů z oblasti Střední Moravy, které dosahovaly úrovně $75\text{--}100 \text{ t}\cdot\text{ha}^{-1}$. Dále k výnosu přispěl velmi dobrý zdravotní stav listového aparátu

Obr. 8. Příjem cukrovky v Opavě

a v neposlední řadě i následná péče o ukládky řepy určené k posledním dodávkám, zakryté slámou nebo plachtou. I takto uložená řepa měla vliv na dobrou kvalitu základní suroviny, kterou dokazuje i hodnota PCM 1,38, která patří mezi deset nejlepších za posledních 36 let sledování.

Zahájení kampaně bylo stejně jako v předchozím roce směřováno již na začátek září s ohledem na předpoklad zpracování řepy v množství přesahujícím 500 tis. t suroviny a odhadovanou délkou kampaně 140 dnů. Příprava továrny na kampaňový

Obr. 7. Nová plynová kotelná vávrovického cukrovaru

provoz probíhala především v režii historického přechodu na spalování zemního plynu a ukončení provozu uhelné kotelny po 155 letech existence. Výstavba plynové kotelny byla zahájena 13. srpna 2024 a 31. srpna 2025 byla připravena pro zkušební provoz. Zprovoznění kotelny proběhlo plynule, a tak bylo podle plánu 3. září zahájeno zpracování řepy. Bezporuchová výroba páry pro technologii a plynulé zásobování základní surovinou díky příznivým podmínkám při sklizni umožnily držet nadprůměrné denní zpracování. Kvalita řepy byla stabilní téměř po celou dobu kampaně, bez větších výkyvů. K tomu přispělo i již zmíněné ošetření skládek pro zpracování v závěru sezony. Vyšší podíl minerálních nečistot v druhé polovině kampaně vlivem počasí ovlivnil negativně plynulost příjmu řepy a proces čištění. Průměrný obsah nečistot dosáhl hodnoty 9,43 %. I přes tyto okolnosti bylo zpracování řepy ukončeno podle plánu do konce ledna, a to 29. ledna 2026. Co do délky kampaně

a množství zpracované řepy obsadila kampaň 2025/2026 druhé místo v historii cukrovaru v Opavě – Vávrovicích. Zároveň bylo dosaženo díky strategickému projektu plynové kotelny snížení energetické náročnosti o více než 30 %.

*Michal Chmel, Jaroslav Narovec
Moravskoslezské cukrovary, s. r. o.*

Cukrovar Vrbátky

Pro kampaň 2025/2026 bylo nakontrahováno 4 028 ha. Setí cukrovky bylo zahájeno 19. března 2025. Z důvodu vyplavení došlo k přesevu 25 ha cukrovky. V minulém roce prováděná herbicidní ochrana minimalizovala zaplevelení porostů řepy, nástup cercosporiózy byl pozvolný. Díky kvalitní signalizaci se podařilo značnou část porostů udržet v dobrém zdravotním stavu až do sklizně. Vzorování cukrovky v červenci a v srpnu naznačovalo sklizeň řepy s nižší cukernatostí, zato ale nadprůměrné výnosy kořene.

Cukrová řepa se započala vyorávat 3. září, návoz začal 8. září a samotné zpracování cukrovky bylo zahájeno 10. září 2025. Od počátku kampaně se ukazovalo, že porosty cukrovky jsou v dobré kondici a výnosy budou nadprůměrné.

Sklizeň cukrovky v minulém roce byla přerušena v polovině listopadu, a to v důsledku špatných klimatických podmínek. Poslední hektary byly vyorané až 27. ledna, kdy se sklízela řepa, která byla několik týdnů zamrzlá v zemi. Průběh kampaně byl víceméně bezproblémový, až do doby, kdy nastaly celodenní mrazy, které začaly způsobovat problémy při nakládce u pěstitelů a následně docházelo k zamrznutí dovezené cukrovky v řepných splavech. Ke konci řepné kampaně se u dodávek cukrové řepy vyoraných za nepříznivých klimatických podmínek zvýšil obsah minerálních nečistot.

V uplynulé kampani 2025/2026 bylo v cukrovaru Vrbátky nakoupeno zhruba 324 400 t cukrové řepy při průměrné cukernatosti 15,44 %. Konečný výnos řepy dosáhl téměř 80 t·ha⁻¹ (tel quel). Cukrovarnická kampaň zde byla ukončena 16. února 2026.

Technologická kvalita cukrové řepy byla podstatně lepší než v minulé kampani 2024/2025. Až na výjimky nebyly problémy na filtraci, závápnění a zabarvení šťáv bylo nízké. V předchozí kampani byly uvedeny do provozu nové barometrické zahříváče a rotační odlučovač kořínků z plavící vody. V průběhu kampaně jsme řešili několik technických potíží, mj. prasklou hřídel v převodovce řízkolislu Stord.

*Jan Vrána a Jiří Zapletal
Cukrovar Vrbátky, a. s.*

Obr. 9. Dvůr cukrovaru Vrbátky během kampaně

Obr. 10. Z varny cukrovaru ve Vrbátkách

Litovelská cukrovarna

Uplynulá kampaň byla v litovelském cukrovaru zahájena 5. září 2025 a ukončena 17. února 2026 po 166 dnech zpracování (řezání) řepy. Celkem bylo zpracováno 430 634 t řepy (tel quel), což po přepočtu na standardní kvalitu řepy při 16% cukernatosti představuje 402 842 t. Průměrná cukernatost dosáhla 15,09 %. Z uvedeného množství suroviny bylo vyrobeno přes 59 tis. t cukru. Cukrová řepa byla pěstována na celkové ploše 5 424 ha.

Z agronomického pohledu byl vegetační rok specifický především nižší zásobou půdní vláhy již při zahájení setí, které začalo 11. března 2025. Ve srovnání s předchozím rokem byly podmínky pro vzházení méně příznivé. Průběh roku byl spíše sušší, růst porostů pomalejší, což se během léta projevovalo velmi dobrými hodnotami polarizace – při letním vzorkování byly opakovaně zaznamenány cukernatosti nad 16,5 %. Tyto hodnoty se však do hlavní části kampaně nepřenesešly a celková průměrná cukernatost se ustálila na výše uvedených 15,09 %.

Z technologického hlediska probíhala první část kampaně velmi stabilně. Do poloviny listopadu dosahovalo zpracování průměru 2 940 t řepy denně bez zásadních výkyvů. Následně se objevilo několik provozních poruch, které si vyžádaly dílčí zásahy do technologie. Klíčovým faktorem, který ovlivnil výsledný kampaňový průměr 2 606 t zpracované řepy za den, však byla kvalita zpracovávané suroviny. Cukrová řepa v pozdějším období vykazovala horší parametry při čištění a epuraci, což si vyžádalo intenzivně mísit dodávky od více pěstitelů, a to až do konce ledna. Tato skutečnost měla přímý dopad na stabilitu výroby i na celkovou výkonnost závodu.

Z hlediska dalšího rozvoje čeká cukrovar v Litovli významná investice do kampaně 2026/2027 – instalace věžového extraktoru s nominální kapacitou 4 tis. t·d⁻¹. Cílem této investice je zvýšení technologické jistoty provozu a vytvoření kapacitní rezervy pro

Obr. 11. Příjem cukrové řepy v cukrovaru Litovel

LISTY CUKROVARNICKÉ a ŘEPAŘSKÉ

Obr. 12. Cukrová řepa v Litovli míří ke zpracování

budoucí kampaně. Současně je však nutné zmínit, že do příští kampaně vstupujeme s meziročně nižší výměrou cukrové řepy přibližně o 300 ha.

Celkově lze kampaň 2025/2026 v Litovli hodnotit jako průměrnou z hlediska cukernatosti i výkonnosti, s velmi dobrým začátkem a technologicky náročnější druhou polovinou, která prověřila jak kvalitu suroviny, tak stabilitu výrobního procesu.

Martin Klbal, Litovelská cukrovarna, a. s.

Cukrovar Prosenice

Vedení cukrovaru, resp. Hanácké potravinářské společnosti, s. r. o., stejně jako loni sdělení o kampani nedodalo.